

Demokratiberedningens remissvar angående ungdomars inflytande i Tyresö kommun.

Demokratiberedningen har av kommunfullmäktige fått i uppdrag att senast i mars 2010 presentera ett förslag till hur ungdomars inflytande kan utvecklas och stärkas i Tyresö kommun. I och med överlämnandet av nedanstående förslag har beredningen fullgjort sitt uppdrag.

Detta förslag läggs fram för beredningen av en arbetsgrupp bestående av Mats Fält (m), Douglas Mörth (fp), Sara Albornoz (s) och Maria Salomonsson (mp). Samtliga medlemmar står gemensamt bakom alla förslag och rekommendationer.

Mål

Arbetsgruppen anser att det är angeläget att ungdomars inflytande stärks i vår kommun. De förändringar som detta kräver bör i huvudsak vara permanenta och inte inskränkas till tillfälliga insatser eller projekt. Det är viktigt att de nya modeller för inflytande som vi etablerar inte belastas alltför mycket av formalia och byråkrati.

Det centrala är att vi bygger system som ungdomarna själva upplever som attraktiva och som förmår engagera breda grupper – inte bara de som redan känner sig hemma i kommunens sätt att arbeta och fatta beslut. Samtidigt måste en rimlig balans bevaras mellan dessa nya sätt att utöva inflytande och det konventionella politiska systemet. Syftet är att ge fler inflytande – inte att underminera den representativa demokratin.

Vi tror att någon form av permanent arbetande ungdomsråd vore mycket värdefullt. Ett råd som engagerar breda grupper och som både kan driva egna frågor och fungera som samtalspartner för politiker och tjänstemän. Detta ungdomsråd bör ha stor frihet att välja vilka frågor det vill driva och på vilket sätt man vill samverka med förvaltningar och politiker. Kopplingen mellan kommunens ungdomar och rådet kan utformas på olika sätt. Strukturen får inte vara för komplicerad. Samtidigt måste den demokratiska legitimiteten vara tydlig.

Verktyg

Hur ett framtida ungdomsråd byggs upp är inte givet. I många kommuner har skolornas elevråd en viktig roll. I andra har man valt andra modeller där skolan inte har samma självklart centrala plats.

Vi tror att en nätpanel kan vara ett sätt att bygga upp ett ungdomsråd. Då börjar vi med att rekrytera intresserade ungdomar som vill svara på frågor, svara på pedagogiskt utformade remisser på aktuella kommunala förslag och delta i möten med politiker och tjänstemän. Vi har dock också fått signaler om att ungdomarna i vår kommun vill ha mer direkt kontakt med beslutsfattarna. Intresset för att engagera sig är kanske inte så stort men när det finns vill man ha en dialog med de som har makten över de frågor som är aktuella. Det kan tala för att en motsvarighet till den medborgarpanel som redan finns inte är rätt väg att gå.

”Barbro betalar” är ett begrepp som står för olika varianter av direkt inflytande över en särskilt avsatt del av kommunens budget. Summan brukar vara ungefär 100 000 kronor. Ofta kopplas diskussionerna till omröstningar på nätet. I ett antal kommuner har det varit ett bra sätt att både engagera ungdomar och sprida kunskap om hur den kommunala demokratin fungerar. Vi tror att en lokal variant på ”Barbro betalar” kan bli ett bra sätt att nå engagerade ungdomar även i vår kommun. Sedan får det visa sig om det ska vara en del av introduktionen av arbetet med att bygga upp ett fungerande ungdomsråd eller en regelbundet återkommande del av kommunens arbete med ungdomar och demokrati.

Vi tror också att det är viktigt att kommunen får ett bättre underlag vad gäller ungdomars åsikter och attityder. Ett underlag som tas fram med hjälp av statistiska metoder och som kan jämföras över tid. Vi tror att en rejäl men inte väldigt stor undersökning bör genomföras vart annat år. Det skulle ge en starkare grund för kommunens arbete med ungdomar som på ett bra sätt kan komplettera ett framtida ungdomsråds verksamhet.

Metod

Vi tror att det är viktigt att utvecklingen av ungdomars inflytande kan bygga på en bred diskussion. Denna diskussion måste få ta tid. Inte minst måste intresserade ungdomar få chansen att redan innan arbetet inleds uttrycka sina åsikter om vad som kan fungera eller inte. Under den processen bör självfallet också den kompetens som finns inom t ex Statens ungdomsråd och Sveriges kommuner och landsting tas till vara.

Vi föreslår att en arbetsgrupp bestående av både tjänstemän och intresserade ungdomar får möjlighet att arbeta vidare med de förslag vi redovisat. Det bör vara möjligt att finansiera en stor del av detta arbete med bidrag från t ex Statens ungdomsråd. Även ett antal ungdomar borde kunna ges möjlighet att förslagsvis under en del av sommarlovet ägna några veckors arbetstid åt uppdraget.

För att vi inte ska tappa tid föreslår vi att arbetsgruppens arbete inleds senast under sommaren 2010. Gruppens förslag ska redovisas under hösten och kommunfullmäktiges beslut fattas senast i oktober. Då kan det konkreta arbetet med att utveckla nya modeller för ungdomars inflytande inledas i januari 2011.

Demokratiberedningen föreslår kommunfullmäktige

- att en arbetsgrupp bestående av både tjänstemän och intresserade ungdomar tillsätts och får i uppdrag att närmare utforma de åtgärder som bör genomföras för att stärka ungdomars inflytande
- att denna arbetsgrupps förslag senast i oktober 2010 ska behandlas av kommunfullmäktige
- att arbetsgruppen som utgångspunkt för sitt arbete har de mål och idéer som redovisas ovan i demokratiberedningens förslag